

**Голенок А.О.**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти  
Науковий керівник: **Гнедіна К.В.**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування  
Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

## **ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

***Ключові слова:** організація обліку, комунальні підприємства, доходи, витрати, фінансові результати, облік, бухгалтерський облік.*

Комунальні підприємства виконують важливу функцію у забезпеченні місцевих громад комунальними послугами, такими, як: водопостачання, водовідведення, електропостачання, теплопостачання, вивезення сміття, транспортні послуги тощо. Організація обліку доходів, витрат та фінансових результатів комунальних підприємств має свої особливості та має відповідати вимогам чинного законодавства. Однією з найважливіших ділянок обліково-аналітичних дій є облік доходів і витрат підприємницької діяльності, оскільки вони визначають життєздатність підприємства, його економічний стан та перспективи розвитку [1]. У сучасних умовах реформування та децентралізації публічного сектору в Україні діяльність комунальних підприємств має велике значення для фінансової, економічної та соціальної стабільності регіонів та міст [2].

Організація бухгалтерського обліку – це цілісна система з певною структурою взаємопов'язаних елементів, яка упорядковує первинні документи, технічні засоби та персонал, який здійснює збір, обробку облікової інформації з метою надання користувачам звітності та управління ефективності господарської діяльності комунальних підприємств. Фінансові результати комунальних підприємств є одним з головних інструментів для оцінювання фінансової ефективності та рентабельності, що відображають ефективність його операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Вони відображають певні аспекти діяльності підприємства та включають рівень технології та організації виробництва, ефективність системи управління та контроль за рівнем витрат [3].

Важливим етапом в процесі організації обліку та контролю комунальних підприємств є визначення порядку обліку доходів, витрат та фінансових результатів та розкриття цих питань у обліковій політиці. Грошові кошти, які отримують в результаті фінансово-господарської діяльності підприємства називають доходом. Витрати підприємства формуються в процесі використання ресурсів під час здійснення певної діяльності. Вони впливають не тільки на собівартість продукції та її ціну, а також на розмір прибутку, загальну господарську діяльність підприємства та його подальшу діяльність. Особливостями витрат звітного періоду є або зменшення активу, або збільшення зобов'язання, що, в свою чергу, сприяє зменшенню власного капіталу, якщо ці витрати можуть бути точно оцінені [4].

При оцінюванні доходу потрібно звернути увагу на те, що він є валовий і чистий. Перший включає економічні вигоди, які отримані суб'єктом господарювання. При цьому, акцизний збір, ПДВ не приносять економічних вигод. Під час обліку доходів і витрат неприбуткові підприємства керуються нормами НП(С)БО 15 «Дохід» та НП(С)БО 16 «Витрати». Дохід визнають під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що призводить до зростання власного капіталу за умови, що оцінку доходу можна визначити [5].

Загальні доходи від діяльності комунальних підприємств визначаються підсумком доходів за звітний період. Визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку комунальних підприємств за такими групами:

- дохід (виручка) від надання послуг;
- інші операційні доходи;
- фінансові доходи;
- інші доходи [6].

Щодо фінансових результатів, то вони вказують на те, наскільки ефективно комунальне підприємство використовує свої ресурси для досягнення поставлених цілей [7].

Джерелом сплати платежів до бюджету та збільшення обсягів виробництва є позитивний фінансовий результат. Забезпечення цього є одним з ключових завдань в управлінні фінансами підприємства [8].

Організація обліку доходів і витрат, фінансових результатів комунальних підприємств має свої особливості та здійснюється з метою повного задоволення потреб користувачів облікової інформації. Доходи і витрати є особливим об'єктом обліку, адже саме вони визначають кінцевий результат діяльності комунального підприємства. Прибуток є головним фактором стимулювання виробництва, а його величина характеризує фінансові результати роботи підприємства та визначає його фінансовий стан.

На сьогодні діяльність значної кількості вітчизняних комунальних підприємств не є рентабельною. В таких умовах все більшої актуальності набуває питання управління доходами та витратами комунальних підприємств. Система обліку може виступати джерелом інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень. Саме тому важливим та необхідним є визначення напрямів вдосконалення організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів на комунальних підприємствах.

**Список використаних джерел:** 1. Ловінська Л.Г. Концепція фінансового результату у системі бухгалтерського обліку підприємств. *Фінанси України*. 2013. № 11. С. 11-15. 2. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> 3. Сльозко Т. Методи обліку витрат «стандарт-кост» і нормативний: історія та сучасність. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2007. № 7. С. 3–8. 4. Білик М.Д., Білик Т.О. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування: монографія. Київ: ТОВ «ПанТот», 2012. 280 с. 5. Янковий О.Г., Кошельок Г.В., Сябер Є.О. Фактори формування прибутку підприємства. *Економічні науки*. 2018. № 6 (58). С. 431-435. 6. Гура Н. Облік цільового фінансування на підприємствах житлово-комунального господарства. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2004. № 2. С. 45–50. 7. Васильєва В.Г. Удосконалення організації і методики обліку та контролю доходів і видатків у бюджетних. *Економічний простір*. 2018. № 138. С. 164-182. 8. *Управління витратами: навчальний посібник* / І.О. Ахновська, В.С. Болгов. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 156 с.

УДК 657

**Глядченко Є.О.**, здобувач вищої освіти групи Б 6/1

Науковий керівник: **Замкова І.В.**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

## **НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ ЕЛЕКТРОННИМИ КОШТАМИ**

**Ключові слова:** *кошти, розрахунки, бюджетні кошти, нормативно-правові акти.*

Відповідно до статті 21 КЗпП, працівник, який уклав трудовий договір із роботодавцем, має зобов'язання виконувати роботу, визначену угодою, і слідувати внутрішньому трудовому розпорядку. У випадках, коли посадові обов'язки передбачають виконання дій від імені роботодавця у справах з переданими йому цінностями, працівник виконує завдання роботодавця в межах господарської діяльності установи.

Перед видачею коштів під звіт, важливо переконатися, що працівник відзвітував за попередній аванс. У бюджетних установах необхідність видачі коштів фізичній особі під звіт часто виникає у зв'язку з службовим відрядженням, згідно з частиною 2 статті 121 КЗпП, де передбачено обов'язок роботодавця виплачувати аванс на відрядження, а також для придбання товарів, матеріалів та послуг, коли готівковий розрахунок є більш доцільним [2].

Існують також конкретні напрями видатків, для яких можуть видаватися кошти підзвітним особам, такі як закупівля сільськогосподарської продукції та брухту чорних і кольорових металів, кожен з яких має свої особливості оформлення та звітування [3].